

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 12:00 uur d.d. 8 maart – 12:00 uur d.d. 9 maart

5.1.2e

Directie Communicatie

Vragen? Mail naar

5.1.2e

@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 Ex-coronapatiënten met langdurige klachten door COVID-19 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden getroffen ANBO, ActiZ en Verenso Stichting Water- & Zwemveiligheid KNVB, Eredivisie CV en Keuken Kampioen Divisie Stichting C-support 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting

- In haar analyse van de persconferentie concludeert de parlementaire pers dat deze toch wel hele kleine versoepelingen (in de persconferentie 'aanpassingen' genoemd) aankondigde. Daarnaast viel ze op hoe het kabinet een rooskleurig perspectief voor de zomer schetste. Net als gisteren wordt regelmatig gesuggereerd in hoeverre de aankomende verkiezingen daarvoor aanleiding waren.
- Media proberen het verlengen van de avondklok te duiden, al doen ze dat -zo laten ze duidelijk blijken- met de grootste moeite gezien de vele vragen die ze daarbij opwerpen. Waarom gaat de avondklok toch niet als eerste van tafel? Hoe moet het dadelijk als de zon later onder gaat? Is er nog wel sprake van een noodsituatie? En ga zo maar door.
- Ouderenbond ANBO noemt de verruiming van bezoek voor bewoners van verpleeghuizen 'een verbetering'. De ouderenbond pleit ervoor bij succes van deze versoepeling snel door te pakken, naar bijvoorbeeld twee momenten van twee bezoekers per dag. ActiZ en Verenso noemen twee bezoekers per dag in deze fase 'verstandig' en zijn blij dat verpleeghuizen de ruimte krijgen om zelf te bepalen bezoekregels te versoepelen.
- Blijke reacties van zwemdocenten. Voorzitter van de Nederlandse Stichting Water- & Zwemveiligheid, Shiva de Winter, spreekt van een 'stukje erkenning' waarvoor ze zich altijd hard hebben gemaakt: "Zwemles is onderwijs. Het werd telkens weggeschoven onder het mom van 'sport', maar dat is het niet."
- Directeur amateurvoetbal van de KNVB, Jan Dirk van der Zee, is ontevreden over de 'kleine versoepelingen'. Volgens hem slijt de huidige leeftijdsgrens elke amateurvereniging en talloze teams. De KNVB zou met de huidige versoepelingen 'onvoldoende geholpen' zijn. Verder laten KNVB, Eredivisie CV en Keuken Kampioen Divisie weten erop te hopen dat er dit seizoen nog supporters naar de stadions van clubs uit het betaalde voetbal kunnen. Ze noemen het 'mooi' dat er nu perspectief wordt geboden voor de komende maanden.
- Stichting C-Support signaleert dat het voor een toenemend aantal ex-coronapatiënten een probleem is dat sinds november de voorwaarde geldt dat zij zich binnen vier maanden nadat ze corona kregen bij een behandelaar moeten hebben gemeld voor herstelzorg. Volgens C-Support-directeur Annemieke de Groot gaan er soms maanden overheen voor mensen tot de conclusie komen dat ze vastlopen en paramedische hulp nodig hebben. Gedupeerde ex-coronapatiënten zouden de verklaring die minister Van Ark vorige week aan de Kamer gaf 'onbegrijpelijk' vinden.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)

-

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- Volgens stichting Kijkonderzoek keken maandagavond ruim 5,5 miljoen mensen naar de persconferentie.
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge komen vragen binnen over vaccineren: 'Hoe zit dat met zwangere vrouwen of andere medische redenen waarom iemand geen vaccin kan krijgen?'; 'Hoe werkt dat als iemand mogelijk al corona heeft gehad?'; 'Hoe houden we rekening met religieuze redenen?'
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge vragen mensen aandacht voor natuurlijke antistoffen. Zij hebben het idee dat er veel mensen moeten zijn die helemaal geen vaccin meer nodig hebben. We zouden al goed op weg zijn richting groepsimmunitet.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- Op een verpleegafdeling van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) zijn meerdere medewerkers en enkele patiënten besmet geraakt.
- Twitter** heeft onder een [bericht](#) dat FvD-lijsttrekker Thierry Baudet zondag plaatste een waarschuwing gezet dat de tekst misleidend is. De tweet kan daardoor ook niet worden geretweet en reacties zijn verborgen. In het bericht zegt Baudet zegt dat hij zich "absoluut" niet zal laten vaccineren, "omdat de bijwerkingen heftig zijn" en "het lange termijn-effect op immuunsysteem volstrekt onbekend is".
- Vrijwilligersorganisatie **Humanitas** heeft gratis trainingen online gezet die mensen helpen stress en eenzaamheid te doorbreken en iemand te steunen die rouwt. De organisatie wil die trainingen met iedereen delen omdat veel mensen zich eenzaam voelen in de coronapandemie en de lockdown. Ook krijgen mensen te maken met het verlies van een dierbare, en de verwerking daarvan verloopt in coronatijd vaak ook wat anders dan normaal, zegt de organisatie.

Onderzoeken

- Het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) meldt dat wereldwijd onderzoek -waar het ziekenhuis bij betrokken is- aantoonde dat het aantal coronabesmettingen oploopt als het aantal pollen in de lucht stijgt. Het coronavirus profiteert mogelijk van een verzwakte afweer door pollenblootstelling. Dit is niet alleen het geval bij hooikoortspatiënten, maar ook bij mensen die niet allergisch zijn. Volgens De Telegraaf staat deze studie haaks op bevindingen van onderzoekers die eerder naar buiten kwamen met het bericht dat pollen juist gunstig zijn, omdat ze de afweer bij mensen activeren.
- Uit onderzoek door de **DutchCardioVascularAlliance** (gefinancierd door de Hartstichting) op basis van de gegevens van ruim 10.000 coronapatiënten die in zestien landen in het ziekenhuis waren opgenomen, blijkt dat coronapatiënten met ernstig hartfalen 43% meer kans hebben om te overlijden dan andere coronapatiënten in het ziekenhuis. Coronapatiënten met andere hartaandoeningen lijken minder risico te lopen. Ook komt uit het onderzoek naar voren dat de sterfte door corona toeneemt naarmate de leeftijd van de zieke hoger is. Volgens de onderzoekers overlijdt 2% van de jongere coronapatiënten tussen de 18 en 25 jaar die zijn opgenomen in het ziekenhuis, tegenover 42% van de patiënten van 85 jaar en ouder. Aangezien patiënten met hart- en vaatziekten vaak ouder zijn en ook andere ziektes hebben, is de sterfte in deze groep ook hoger (30%) dan bij mensen zonder hart- en vaatziekten (15%). De onderzoekers zagen geen verschillen in klachten door corona tussen ziekenhuispatiënten met en zonder een hartaandoening. Wel verschilden de klachten per leeftijdsgroep. In de categorie van 45 tot 65 jaar zijn koorts, hoesten en benauwdheid de meest voorkomende klachten. Jongere patiënten hadden vooral te maken met reukverlies.
- Uit de Nationale Drugs Monitor van het expertisecentrum **Trimbos**-instituut blijkt het aantal mensen dat zich in het ziekenhuis meldde met een cannabis-gerelateerde aandoening het afgelopen jaar fors toenam. "We zagen al een paar jaar eerder een toename van het aantal dagelijkse blowers. Tijdens de eerste lockdown zijn deze mensen vaker en meer per dag gaan gebruiken", signaleert Margriet van Laar, programmaleider drugsmonitoring van het Trimbos instituut. Dat is volgens Van Laar niet bemoedigend. De redenen om meer te gebruiken zijn immers tijdens de tweede lockdown hetzelfde gebleven: veel mensen gaan extra gebruiken, omdat ze zuchten onder verveling, mentale problemen en stress. Volgens Trimbos is het gebruik van xtc en speed in de coronatijd gedaald.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

- **C-Support**, een stichting die ex-coronapatiënten met langdurige klachten bijstaat, signaleert dat het voor een toenemend aantal patiënten een probleem is dat sinds november de voorwaarde geldt dat zij zich binnen vier maanden nadat ze corona kregen bij een behandelaar moeten hebben gemeld voor herstelzorg. C-Support-directeur Anemieke de Groot: "Van de huisarts horen zij vaak: neem de tijd, bouw langzaam weer op. Dat adviseren wij ook." Een deel van de patiënten zit bovendien in een traject bij medisch specialisten dat veel tijd in beslag neemt. "Soms gaan er maanden overheen voor mensen tot de conclusie komen dat ze vastlopen en paramedische hulp nodig hebben." Ergotherapeuten zien sinds januari een groeiende stroom ex-coronapatiënten die vanwege de viermaandengrens officieel geen recht hebben op herstelzorg. "Wij zijn vaak het tweede station", zegt ergotherapeut Ellen van der Ros uit Breda. "Mensen komen eerst bij een fysiotherapeut. Voor die signaleert dat mensen vastlopen vanwege cognitieve klachten, ben je zo een paar maanden verder." Een serieus probleem, volgens de beroepsvereniging van ergotherapeuten, die een brandbrief heeft gestuurd aan de Kamer. Van der Ros: "Alleen al in mijn praktijk lopen zeker tien patiënten uit de eerste golf hier tegenaan. Zij kampen met extreme vermoeidheid en andere klachten die hen verhinderen thuis en op hun werk te functioneren. De bulk van patiënten die na de zomer corona heeft gekregen moet nog komen." Gedupeerde ex-coronapatiënten zouden het 'onbegrijpelijk' vinden wat minister Van Ark vorige week antwoordde aan de Kamer: "Wanneer zich binnen de termijn van vier maanden geen zodanige klachten en beperkingen voordoen dat paramedische herstelzorg nodig is, dan is het onwaarschijnlijk dat deze problemen zich in een latere fase alsnog voordoen." Het onderwerp komt gisteravond aan bod in de [uitzending van Radar](#).

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

- -

Betekenisgeving

Welke waarschuwingen en oproepen worden gedaan?

- **Herstel-NL** pleit met paginagrote advertenties in landelijke dagbladen voor meer bescherming van kwetsbaren en voor meer vrijheid door de avondklok en de lockdown af te schaffen. Volgens Herstel-NL hebben de versoepelingen van de afgelopen tijd onvoldoende gebracht.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

- **FvD** heeft het besluit van Twitter gehokeld om een tweet van Thierry Baudet als misleidend te bestempelen. "Als dat geen buitenlandse inmenging in de Nederlandse democratie is, wat dan wel?", laat de partij in een [tweet](#) weten.
- De **producent van het Russische Spoetnik-vaccin** eist publieke excuses van het EMA vanwege een opmerking van de bestuursvoorzitter op de Oostenrijkse radio. Christa Wirthumer-Hoche waarschuwde voor een te snelle goedkeuring van het middel en vergeleek het met Russische roulette. EMA-topvrouw Wirthumer-Hoche wilde met haar vergelijking duidelijk maken dat nationale goedkeuring zonder EMA-toelating een gevaar met zich meebrengt. De Spoetnik-producent vindt echter dat het EMA vooringenomen is.
- Via de social mediakanalen van VWS wordt commentaar geleverd op de vaccinatievolgorde met daarbij de vraag wanneer diabetespatiënten aan de beurt zijn. Ook komen berichten langs van mensen al enkele keren hebben gebeld

voor een vaccinatie-afspraken maar te horen krijgen dat het systeem eruit ligt en ze later kunnen terugbellen. Via de social mediakanalen van minister De Jonge laten 65-plussers weten weinig vertrouwen te hebben in de inzet van het AstraZeneca-vaccin bij deze doelgroep. Jongeren laten weten bang te zijn dat zij door de inzet van het vaccin bij 65-plussers zelf nog langer moeten wachten.

Hoe wordt naar de overheidsaanpak gekeken?

Duiding persconferentie

- In hun analyse van de persconferentie concludeert de parlementaire pers dat deze toch wel hele kleine versoepelingen (waar die in de persconferentie 'aanpassingen' werden genoemd) aankondigde. Daarnaast viel op hoe het kabinet een rooskleurig perspectief voor de zomer schetste. 'Kabinet stelt zoet in het vooruitzicht, maar komende weken zijn bitter' kopt de Volkskrant daarover. Politiek verslaggever Lars Geerts (NOS) stelt dat Rutte en De Jonge een 'zonnige' toekomst wilden schetsen. Trouw stelt dat het kabinet de deur 'op een kier zet' naar het openen van terrassen. Het volgens de krant maar de vraag of het zover zal komen 'nu we aan het begin staan van de derde golf' en suggereert dat het kabinet de kiezer een week voor de verkiezingen iets zoets voor wil houden. De Telegraaf omschrijft de zomer als 'stijp aan de horizon' en benadrukt dat het hier om 'pasjes' ging in plaats van 'stappen'. RTL Nieuws opent haar journaal met de boodschap dat de 'zware lockdown' van kracht blijft en we zullen moeten blijven volhouden. RTL vraagt zich daarbij af of de aangekondigde aanpassingen in belang zijn van het virus of de verkiezingen. Politiek commentator Xander van der Wulp (NOS) stelt in talkshow Op1 dat het lastig is om je 'vinger' te leggen op een mogelijke link tussen de boodschap in de persconferentie en de verkiezingen. Hij stelt dat het toch gewoon nog een 'heel somber verhaal' is. Van der Wulp vond het ook een 'beetje een gekke persconferentie'; "Eerst bouwen ze de persconferentie op met tot de zomer is er niks mogelijk en daarna kwamen ze ineens met in april gaan ze risico's nemen." Politiek verslaggever Fons Lambie (RTL) stelt dat het vooral de 'maatschappelijke druk' is om met versoepelingen te komen en niet zozeer de verkiezingen. Met het bieden van perspectief wordt volgens hem daaraan tegemoet gekomen. Verslaggever Edo van der Goot (NU.nl) noemt het 'perspectief met een grote als'. Goot denkt de boodschap van het kabinet erop gericht was om iets van hoop te kunnen geven aan de mensen.
- Media proberen het verlengen van de avondklok te duiden, al doen ze dat -zo laten ze duidelijk blijken- met de grootste moeite gezien de vele vragen die ze daarbij opwerpen. De Telegraaf stelt dat Rutte met een onnavolgbare uitleg kwam waarom het te rijmen valt dat de avondklok gehandhaafd blijft. Volgens RTL-verslaggever Fons Lambie is de avondklok inmiddels verworpen tot een 'gewone coronamaatregel'. Volgens hem is het zo dat elke keer als er ruimte is voor versoepelingen de partijen in het demissionaire kabinet kiezen voor andere versoepelingen dan de avondklok. Al dan niet met het oog op de verkiezingen die eraan komen, zo suggereert hij. Op de vraag of de avondklok over drie weken nog een keer wordt verlengd stelt Lambie dat veel partijen achter de schermen denken dat die maatregel dan misschien wel is uitgewerkt met oog op mooier weer/een later ondergaande zon. Het zou dan in ieder geval heel moeilijk worden om hem te handhaven. NRC stelt dat de avondklok gebruikt wordt als 'wisselgeld' voor andere versoepelingen. De 'zwaarste maatregel' zou als eerste van tafel gaan waardoor het erop lijkt of de maatregel weer onderop de stapel is gekomen. NRC stelt ook dat de avondklok politiek eerst gevoelig lag maar dat het nu 'als vanzelfsprekend wordt verlengd'. De krant noemt de afweging die het kabinet zou maken om de avondklok als 'achtervang voor versoepelingen' te gebruiken risicovol zou kunnen zijn. Tevens vraagt NRC zich af of met het mooie weer in zicht de avondklok het nog wel 'aankan'. Daarbij vragen ze zich ook af of er nog wel sprake is van een noodsituatie die invoering van de avondklok rechtvaardigde? Daarnaast haalt de krant naar voren dat het tijdens de persconferentie maar even ging over de avondklok en dat Rutte en De Jonge liever vooruit keken naar een mooie zomer. De Volkskrant noemt de avondklok de 'opvallende afwezige' in het rijtje van mogelijke versoepelingen. De maatregel lijkt een 'blijvertje'. Volgens de krant leek Rutte zich te 'ergeren' aan het oprakelen van zijn eerdere uitspraken over de korte levensduur van de avondklok door de pers. Een zwakke plek van de avondklok zou het ontbreken van cijfers over de werking zijn, zo stelt de Volkskrant. NU.nl stelt dat de avondklok wordt gebruikt om andere dingen open te gooien.

Reacties aangekondigde aanpassingen

- Ouderenbond **ANBO** noemt de verruiming van bezoek voor bewoners van verpleeghuizen 'een verbetering'. De ouderenbond pleit ervoor bij succes van deze versoepeling snel door te pakken, naar bijvoorbeeld twee momenten van twee bezoekers per dag. "We snappen dat het kabinet voorzichtig is", aldus directeur Anneke Sipkens. "Maar we moeten nu tempo maken met de versoepelingen. Het zijn mensen die vaak in de laatste fase van hun leven zitten..."
- **ActiZ** en **Verenso** reageren instemmend op het besluit om het aantal bezoekers te verhogen in verpleeghuizen waar voldoende bewoners gevaccineerd zijn. De beroepsverenigingen noemen twee bezoekers per dag in deze fase van de coronacrisis verstandig en zijn blij dat verpleeghuizen de ruimte krijgen om zelf te bepalen bezoekregels te versoepelen. Het versoepelen van die regeling van één naar twee bezoekers per dag is op dit moment genoeg, vinden de organisaties. "In de instellingen waar veel bewoners worden behandeld door hun huisarts zijn nog niet alle vaccinaties gezet. Daarom vinden wij deze eerste voorzichtige stap een wijs besluit," stelt ActiZ. Over verdere versoepelingen wordt volgens minister De Jonge gesproken. "Het is zojuist tijdens de persconferentie goed verwoord", stelt Verenso. "De instellingen moeten nu eerst de bezoekregels met hun cliëntenraad bespreken."
- Shiva de Winter, voorzitter van de **Nederlandse Stichting Water- & Zwemveiligheid (NSWZ)** spreekt van een 'stukje erkenning' waarvoor ze zich altijd hard hebben gemaakt; "Zwemles is onderwijs. Het werd telkens weggeschoven onder het mom van 'sport', maar dat is het niet."

- Directeur amateurvoetbal Jan Dirk van der Zee van de **KNVB** is ontevreden over de kleine versoepelingen van de coronaregels. "De huidige leeftijdsgrens van het kabinet van samen sporten tot en met 26 jaar splitst elke amateurvereniging en talloze teams", laat hij weten. "Dat is onnodig want voetballen gebeurt veilig in de buitenlucht. Met de huidige versoepelingen zijn we dus onvoldoende geholpen. We blijven ons ervoor inzetten dat iedereen weer snel met zijn of haar team mag voetballen."
- De **KNVB, Eredivisie CV** en **Keuken Kampioen Divisie** hopen dat er dit seizoen nog supporters naar de stadions van clubs uit het betaalde voetbal kunnen. Ze noemen het 'mooi' dat er nu perspectief wordt geboden voor de komende maanden. Er wordt een vergelijking getrokken met het openen van de terrassen; "Terrassen kunnen mogelijk op 31 maart weer open. Mensen kunnen dan in de buitenlucht en op 1,5 meter afstand van elkaar genieten. Dat is precies wat wij ons publiek ook te bieden hebben."
- Het **Interstedelijk Studenten Overleg (ISO)** noemt het voornemen van het kabinet om over een paar weken meer mogelijk te maken "een lichtpunt aan de horizon van studenten". "Online-onderwijs werkt eenzaamheid, somberheid en concentratieproblemen in de hand. Het is goed dat het kabinet stappen gaat zetten richting meer fysiek onderwijs", reageert voorzitter Dahrhan Çoban. "Hoe groter het percentage digitaal onderwijs, hoe slechter studenten zich voelen. Het is mooi dat we een deel van het onderwijs van een computer naar een collegezaal kunnen gaan verplaatsen. Studenten snakken naar contact met medestudenten en hun docenten." (ANP)
- Voorzitter Lyle Muns van de **Landelijke Studentenvakbond (LSVb)** noemt 31 maart "echt de uiterste datum" waarop studenten weer de mogelijkheid moeten krijgen om een dag per week weer fysiek naar hun hogeschool of universiteit te gaan. Volgens de LSVb "staat het water studenten aan de lippen". Veel van hen kampen door het thuiszitten met eenzaamheid, concentratie- en motivatieproblemen. "Ze missen enorm de echte interactie en verdieping, dat lukt niet via het scherm", zegt Muns. Een dag per week ter plaatse les krijgen is ook nog "verre van ideaal", zegt Muns. "Maar het zou wel iets van verlichting bieden. Dat is echt niet te veel gevraagd." (ANP)
- Rotterdamse burgemeester **Ahmed Aboutaleb** zegt zich qua 'echte versoepelingen' vooral vast te houden aan de datum van 1 juli, "...als iedereen die wil de eerste prik heeft gehad". Wat betreft de verruimingsmaatregel van het aantal klanten per winkel zegt de burgemeester uit te willen gaan van vertrouwen. De burgemeester is niet van plan om per zaak te gaan tellen. Aboutaleb waarschuwt wel voor te hoge verwachtingen; "Je ziet nu dat iedereen zich al aan het voorbereiden is op de opening, maar wat als de besmettingscijfers dan tegenvallen? Ik zie de maatschappelijke discussie al losbarsten. [...] We zijn nu, met alle respect, bezig met een beetje gerommel in de marges. Het is fijn dat zwemlessen weer kunnen, maar het is een kleine uitbreiding".
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge komen voornamelijk negatieve berichten langs naar aanleiding van de persconferentie. Relatief weinig inhoudelijke vragen. Veel negatieve reacties op de uitspraak 'geen begrip voor mensen die geen prik halen'. Enkele mensen laten weten niet te begrijpen dat de sportscholen nog altijd niet open mogen. Er komen ook relatief veel opmerkingen langs over de minister zelf, mensen geven aan 'een beetje klaar te zijn' met de minister. Ook is er commentaar dat de minister de speech 'echt' voorleest deze keer.

Commentaar coronapaspoort

- Via de social mediakanalen van minister De Jonge gaan relatief veel berichten over het coronapaspoort, veelal van mensen die zich ertegen uitspreken. Voor hen is het paspoort een vorm van indirecte vaccinatieplicht. Ze staan sceptisch tegenover een nieuwe app en hebben weinig vertrouwen in de betrouwbaarheid.
- Volgens AD is de discussie of een coronapaspoort waarde zou kunnen hebben in Nederland 'neteliger' dan in het buitenland. Dat nog onvoldoende duidelijk is of vaccinatie ook beschermt tegen virusoverdracht zou een 'complicerende factor' zijn.
- Volgens **AD-columnist Özcan Akyol** klopt het argument van mensen die een coronapaspoort gelijkstellen aan een plicht. Akyol vindt het debat interessant omdat de overheid deze keer duidelijk zelf een factor in de discussie zou zijn geworden, waar ze doorgaans voorzichtigheid zou betrachten als het gaat om de keuzes van commerciële partijen. Akyol concludeert dat een prikverplichting 'niet lekker voelt', maar dat hij tot dusver geen beter alternatief heeft gehoord. "Dus misschien moeten de tegenstanders van het coronapaspoort zo langzamerhand met hún oplossing komen."
- Volkskrant-columnist **Sheila Sitalsing** noemt het vaccinatiepaspoort het 'toegangskartje voor de vrijheid'. Sitalsing schrijft gekscherend dat minister De Jonge van apps houdt "...met de hartstocht die anderen bewaren voor heel oude Märklin-treintjes van het model krokodil".
- Hoogleraren **Aart Nederveen** en **Lukas Stalpers** (UvA/Amsterdam UMC), docent **Geertjan Zuidwegt** (KU Leuven), jurist en ondernemer **Anton van den Beukel** en onderzoeker **Yke Bauke Eisma** (TU Delft) zetten in een opiniestuk in De Telegraaf uiteen waarom zij tegen een coronapaspoort zijn.

Opiniepeilingen

- Uit onderzoek van het Hart van Nederland-panel onder zo'n 2.300 mensen blijkt dat Nederland na de persconferentie van maandagavond iets meer vertrouwen heeft gekregen in het coronabeleid van het kabinet. Na de laatste persconferentie geeft 45% van de deelnemers aan vertrouwen te hebben in het huidige coronabeleid. Bij de vorige peiling, na de persconferentie van 23 februari, was dat nog 41%. Toch vindt 51% nog altijd dat het kabinet de coronacrisis niet goed aanpakt. Die groep is in de afgelopen twee weken wel iets kleiner geworden: op 23 februari was nog 55% niet te spreken over de maatregelen.